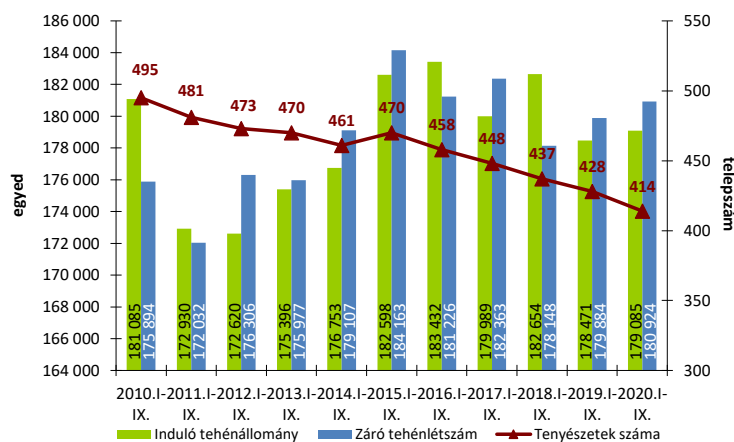
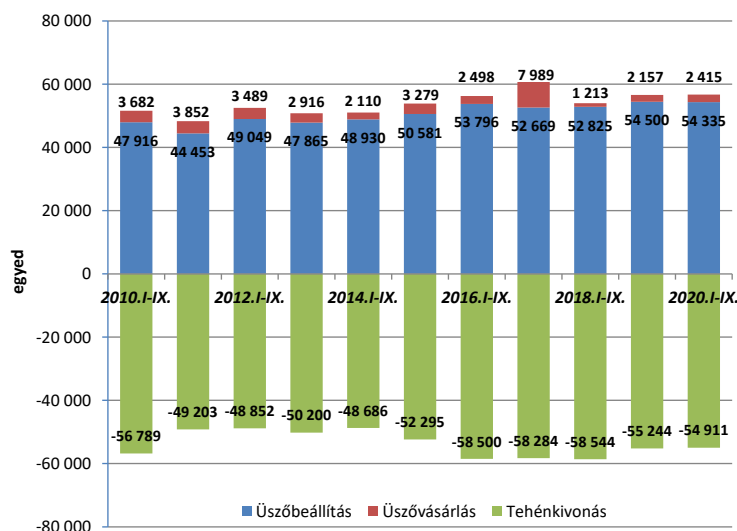

A TEJÁGAZAT ÖKONÓMIÁJA

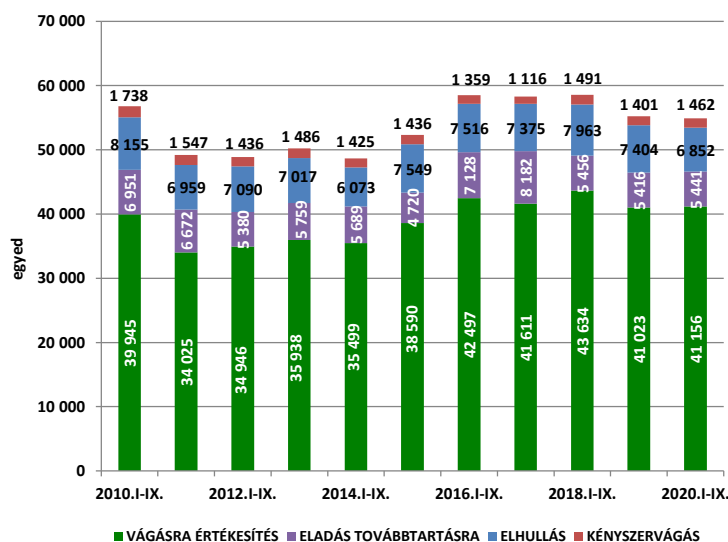
1. ÁBRA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK SZÁMA, INDULÓ ÉS ZÁRÓ TEHÉNLETSZÁMA (DB, 2010-2020. I-IX. HÓ)

2. ÁBRA AZ ÜSZÖBEVÉTEL ÉS TEHÉNKIVONÁS ALAKULÁSA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK BEN (DB, 2010-2020. I-IX. HÓ)

3. ÁBRA A TEHÉNKIVONÁS MEGOSZLÁSA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK BEN (DB, 2010-2020. I-IX. HÓ)

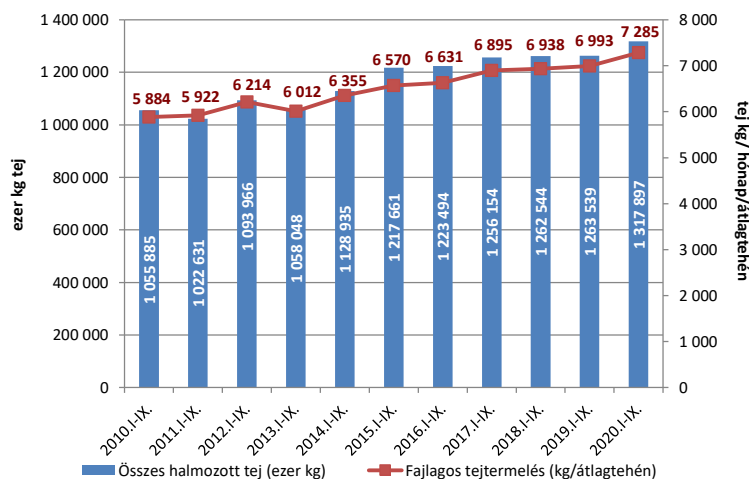

Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tejhasznú tehenészetek száma 2020 szeptemberében eggyel nőtt (+0,2%) az előző hónaphoz képest, és 14-gyel (-3,3%) kevesebb, mint 2019 szeptemberében. 2020. szeptember végén 1040-nél több (+0,6%) termelésellenőrzött tehenet tartottak, mint 1 évvel korábban, vagyis a tehenpopuláció gyakorlatilag stagnált. Az „A” módszerrel ellenőrzött tehenészetek száma az elmúlt 10 év alatt jelentősen, 16,4%-kal (-81) kisebbedett, de 2010 szeptembere óta a záró tehenlétszám még enyhén nőtt is (+5.030 egyed, +2,9%), így a telepenkénti átlagos tehenlétszám jelentősen, 355-ről 437-re (!) nőtt.

Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tenyészetek januári 1-jei induló tehenlétszáma 2019-ről 2020-ra – egy év alatt – enyhén nőtt (+614 tehen; +0,3%), és az állomány 2020 első kilenc hónapjában tovább bővült (+1.839 egyed; +1,0%). Összességében 2020 első kilenc hónapjában a tehenkivonások száma kismértékben csökkent (-333 egyed; -0,6%), az üszövásárlások száma nőtt (+258 egyed; +12,0%), míg az állománypótlás szempontjából meghatározó üszöbeállítások száma enyhén kisebbedett (-165 egyed; -0,3%) 2019 hasonló időszakához képest, így az állománypótlás mértéke meghaladta a kivonásokat.

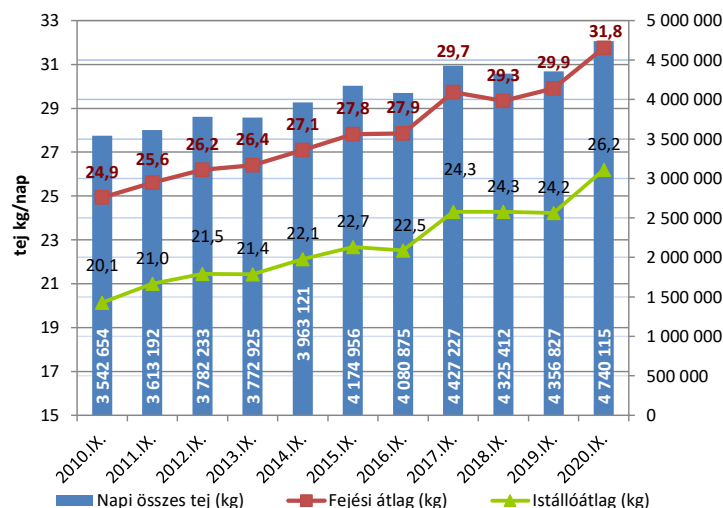
2020 első kilenc hónapjában az állományból kivont tehenek 75,0%-át vágásra értékesítették (a selejtezett tehenek száma 41.156 volt), ami igen magas arálynak számít. A tehenkivonások 2,7%-áért (1462 egyed) a kényszervágás volt felelős, 12,5%-a (6.852 egyed) pedig elhullott, amelyek átlagos értékeknek számítanak a vizsgált időszakban. A továbbtartásra értékesített állatok aránya 9,9% (5.441 egyed) volt, amely alacsony értéknek tekinthető. 2020 első kilenc havában az induló tehenállomány 23,0%-át selejtezték, 0,8%-át kényszervágták, 3,8%-a elhullott és 3,0%-át továbbtartásra értékesítették, így összesen a tehenek 30,7%-át vonták ki a termelésből, ami a korábbi évekhez képest átlagos arálynak tekinthető.

4. ÁBRA ÖSSZES HALMOZOTT ÉS FAJLAGOS TEJTERMELÉS AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (DB, 2010-2020. I-IX. HÓ)

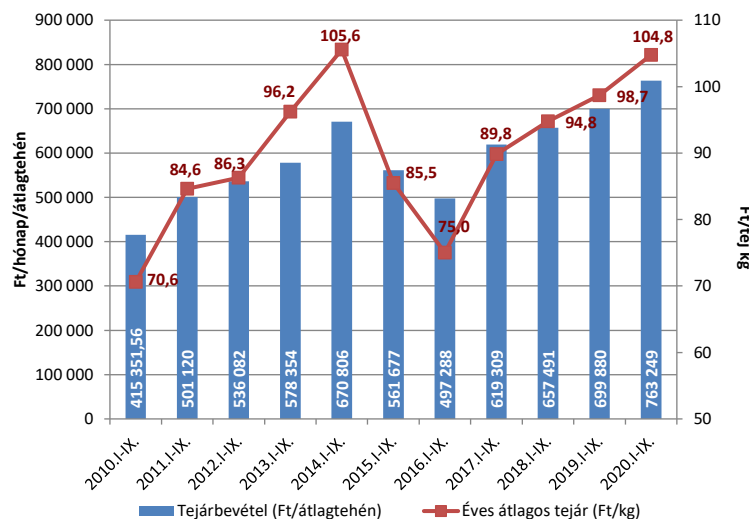
Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tehenek összes halmozott tejtermelése 2020. első kilenc hónapjában nőtt (+54,4 millió kg; +4,30%) 2019 hasonló időszakához képest, és meghaladta az 1,31 milliárd kg-ot, ami az elmúlt 10 év legnagyobb halmozott tejtermelésének felel meg. A vizsgált időszakban a fajlagos tejtermelés 7.285 kg-ra nőtt (+292 kg; +4,2%), ami szintén rekord. 2010 és 2020 szeptembere közötti időszakban a fajlagos tejtermelés növekedése 23,8%-os (!) volt (+1401 kg), míg az összes halmozott tejtermelés közel hasonló mértékben, 262 millió kg-mal (+24,8%) emelkedett.

5. ÁBRA FEJÉSI ÉS ISTÁLLÓÁTLAG, VALAMINT A NAPI ÖSSZES TEJTERMELÉS AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (2010-2020. IX. HÓ)

2020 szeptemberében a napi összes tejtermelés a tavalyi év szeptemberi termeléséhez viszonyítva jelentősen nőtt (+383,3 ezer kg, +8,8%) napi 4,74 millió kg-ra. 2019. szeptember havához képest mind a fejési átlag (+1,85 kg, +6,2%), mind az istállóátlag nőtt (+1,98 kg, +8,2%). Összességében az elmúlt 10 év alatt a napi összes tejtermelés több mint 1,2 millió kg-mal lett több (+33,8%), a fejési és istállóátlag 6,83, ill. 6,06 kg-mal nőtt (+27,4%, ill. +30,1%), ami jelentős emelkedésnek tekinthető.

6. ÁBRA TEJÁRBEVÉTEL ÉS AZ ÉVES ÁTLAGOS TEJÁR AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (2010-2020. I-IX. HÓ)

A tehenenkénti tejárbevétel 2020 első kilenc havában 763,3 ezer Ft volt átlagosan, 10,6%-kal nőtt 2019 hasonló időszakához képest, és az elmúlt 10 év legnagyobb éves nominális tejárbevételének felel meg, aminek oka a fajlagos tejtermelés 4,2%-os és a tejár 6,1%-os növekedése volt 2019 hasonló időszakához képest. 2010 első kilenc havához képest a tejárbevétel 84,8%-kal nőtt, aminek oka a fajlagos tejtermelés 23,8%-os és a tej árának 48,4%-os emelkedése 10 év alatt. Magyarországon a nyerstej havi felvásárlási átlagára 2019 szeptemberétől 100 Ft/kg fölött volt, enyhén csökkenő tendencia után jelenleg mintegy 100 Ft/kg, amitől a nyerstej kiviteli ára továbbra is elmarad. A koronavírus járvány második hulláma miatt a globális és az európai tejtermékek értékesítési árai és a tejtermékek (pl. vaj, sovány tejpor) tőzsdei árai gyakorlatilag stagnálnak, amely tükröződik a hazai nyerstej felvásárlási ár mozdulatlanságában is.

Dr. Ózsvári László
Állatorvostudományi Egyetem